

Handläggare:
Michael Boström
08 508 18 156

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2015-05-21

Gratis broddar till pensionärer

Svar på medborgarförslag

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på ett medborgarförslag om gratis broddar till pensionärer.

Per-Ove Mattsson
tillförordnad stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I ett medborgarförslag föreslår Gunnar Björkman att stadsdelsnämnden utreder möjligheten att dela ut gratis broddar till pensionärer inför kommande vintrar.

Förvaltningen föreslår att nämnden lämnar medborgarförslaget utan ställningstagande och avvaktar kommunstyrelsens beredning och beslut i motsvarande ärende som har aktualiserats genom äldrenämnden. Förvaltningen anser det viktigt att staden prövar om medborgarförslaget är förenligt med kommunallagen, som anger att kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen beställare – äldreomsorg, funktionsnedsättning, individ och familj inklusive socialpsykiatri i samråd med stadsledningskontoret, juridiska avdelningen. Nämndens pensionärsråd behandlar ärendet vid sitt möte den 11 maj.

Medborgarförslaget

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 26 mars 2015 fick förvaltningen i uppdrag att bereda ett medborgarförslag som hade lämnats in av Gunnar Björkman. Gunnar föreslår att stadsdelsnämnden utreder möjligheten att dela ut gratis broddar till pensionärer inför kommande vintrar.

Fallolyckor på grund av snö- och isbildning

Förslagsställaren påtalar att den gångna vinterns halkbekämpning har varit dålig och att detta har fått som konsekvens att många äldre den gångna vintern inte har vågar sig ut på grund av det osäkra läget som har varit på trottoarer och gångvägar.

Antalet fallolyckor ökar under vintern på grund av snö- och isbildning på bland annat stadens trottoarer och gångvägar. På samma sätt kan detta vara ett problem på andra offentliga platser såsom parker och torg, där det kan vara besvärligt med framkomligheten vintertid och där det mycket snabbt kan frysa på och bildas ispartier som bidrar till att fallolyckorna ökar.

I Sverige är fallolyckor en av de vanligaste dödsorsakerna för personer över 65 år. Utgången av en fallolycka är dock oftast inte så drastisk, men den kan ändå orsaka stort lidande för den enskilde, där framför allt äldre riskerar att ådra sig exempelvis benfrakturer, handledsskador, avslitna ledband eller brott på axlar och fingrar. Förutom det personliga lidandet så medför detta stora kostnader för bland annat landstinget, vid landets akut-mottagningar. På motsvarande sätt kan fallolyckor innebära ökade kostnader för kommunen, då den enskilde exempelvis kan få behov av hjälp i hemmet alternativt att den enskilde får ett ökat behov av hjälpinsatser i hemmet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I likhet med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap anser förvaltningen att fallolyckor är ett stort problem, inte minst bland äldre.

Allt fler pensionärsföreningar vill nu att kommunerna delar ut gratis broddar till äldre personer. Fler och fler kommuner erbjuder personer som är 65 år eller äldre gratis broddar i ett försök att minska antalet fallolyckor vintertid. I exempelvis Stockholms grannkommun Haninge kan de som är 65 år eller äldre hämta ut gratis broddar på sex geografiskt utspridda platser. Ytterligare exempel på kommuner som delar ut eller har delat ut gratis broddar är Göteborg, Mark, Nora, Säter och Huddinge.

Förvaltningen anser att det vore bra om staden kan bidra till ett ökat användande av broddar bland sina invånare.

Att staden centralt eller stadsdelsnämnden skulle dela ut gratis broddar till personer 65 år eller äldre och inte ge övriga invånare motsvarande erbjudande kan dock strida mot likabehandlingsprincipen. Av kommunallagen 2 kap 2 § framgår att kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.

Enligt uppgift från stadsledningskontorets juridiska avdelning är frågan om gratis broddar till en specifik målgrupp bland invånarna inte prövad juridiskt. Rättsfall och rättspraxis saknas i frågan. Om Farsta stadsdelsnämnd skulle erbjuda gratis broddar till personer 65 år eller äldre inom det egna stadsdelsområdet och motsvarande erbjudande inte skulle ges till stadens samtliga invånare som är 65 år eller äldre bedöms detta strida mot kommunallagen.

Förvaltningen föreslår att nämnden lämnar medborgarförslaget från Gunnar Björkman utan ställningstagande och avvaktar kommunstyrelsens beredning och beslut i motsvarande ärende som har tagits upp av äldrenämnden. Skarpnäcks stadsdelsnämnd har den 26 februari behandlat ett medborgarförslag om gratis broddar till personer fyllda 65 år. Nämnden beslutade att vidarebefordra medborgarförslaget till äldrenämnden, vilka i sin tur har överlämnat förslaget till kommunstyrelsen för ställningstagande med motiveringen att förslaget är en budgetfråga.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Bilaga

Medborgarförslag från Gunnar Björkman om gratis broddar till pensionärer